

เทศน์เช้า วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมนะ ตั้งใจฟังธรรมๆ สัจธรรมๆ ที่แสวงหา คำว่า “แสวงหา” เวลาหลวงตา ท่านไปหาหลวงปู่มันไง เวลาหลวงปู่มันท่านเทศน์ว่า การ นิพพานหยาบไปคว้าเอาเลย ท่านบอก เหมือนอยู่กลางอากาศ เหมือนเดือนเหมือนดาวที่หยาบจับเอาได้เลย หยาบจับเอาได้เลยเพราะอะไร เพราะหลวงปู่มันท่านเทศน์ว่า การเป็นสัจจะเป็นความจริง พอเวลาเป็นสัจจะเป็นความจริง เรา เทียบเคียงได้แล้วเหมือนเราหยาบจับได้เลย ถ้าหยาบจับได้ พอหลวงปู่มันท่านเทศน์จบ ปิดหมด ฟ้าปิด ก็เรานึกไม่ได้ เราคาดการณไม่ได้ เราจินตนาการไม่ได้

แต่เวลาภูตผีปีศาจเราจินตนาการได้ เพราะอะไร เพราะเราเคยเป็น เราเคยเป็น เราเคยเวียน วายตายเกิดในวัฏฏะไง เราพูดถึงผีๆ จินตนาการได้เลยว่ารูปร่างลักษณะเป็นอย่างไร

แต่เวลาพูดถึงธรรมะๆ ธรรมะที่เป็นสัจธรรมนะ เป็นสัจธรรมเป็นธรรมะที่เป็นความจริง นะ แต่ถ้าเป็นธรรม เป็นศีล สมาธิ ปัญญา เป็นธรรมะที่เป็นกิริยาที่เราพยายามจะก้าวเดิน เป็น สมมุติบัญญัติ เราจินตนาการได้ เราจินตนาการได้เพราะอะไร จินตนาการได้เพราะเราศึกษา พระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ไง เราศึกษาพระพุทธศาสนาไง ทฤษฎี ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นหนทางให้เราก้าวเดินไง เราศึกษาสิ่งนั้นมาเราก็จินตนาการได้ไง แต่มรรค ผลเราจินตนาการไม่ได้ จินตนาการไม่ได้ ฉะนั้น เราจินตนาการไม่ได้ เห็นไหม เวลาเรามี เป้าหมายอย่างนั้น ถ้ามีเป้าหมายอย่างนั้น

เวลาครูบาอาจารย์ท่านสอนนะ โมฆบุรุษตายเพราะลาภ เรานี้เป็นโมฆบุรุษ โมฆะคือ บุรุษที่ว่างเปล่า บุรุษที่ไม่มีสิ่งใดในหัวใจเลย มันก็แสวงหาลาภสักการะไง พอแสวงหาลาภ สักการะมันก็ล้มตัวมันเอง มันก็เหยียบย่ำธรรมวินัยไปไง เห็นไหม โมฆบุรุษตายเพราะลาภ แสวงหาลาภ แสวงหาชื่อเสียง แสวงหาตายเพราะลาภๆ โมฆบุรุษไง

แต่ถ้าครูบาอาจารย์ถ้าเป็นความจริงๆ ท่านจะเป็นสุภาพบุรุษ ไม่ใช่โมฆบุรุษ เป็น สุภาพบุรุษ เป็นคนที่ซื่อสัตย์ เป็นคนที่ลงธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรา

เชื่อมั่นในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราถึงได้มาบวชเป็นพระ เวลาบวชเป็นพระขึ้นมาแล้วเราจะแสวงหาศีล

ศีลคือความปกติของใจ เราจะไม่ก้าวล่วงศีล สิ่งใดที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติไว้แล้ว เห็นไหม เวลาหลวงตาทำนพุด ทำนพยายามจะรักษาๆ เราจะพยายามให้มันผิดพลาดน้อยที่สุด พยายามจะให้มันผิดพลาดน้อยที่สุด

เวลามันผิดพลาด ความผิดพลาดคือความเผอเรอ คือความพลั้งเผลอ คือความไม่เข้าใจ คือความไม่รู้ มันผิดพลาดได้ แต่ความผิดพลาดแล้วมันไม่ได้ผิดพลาดเพราะเจตนา มันไม่ได้ผิดพลาดเพราะเราตั้งใจจะกระทำ มันผิดพลาดเพราะความไม่รู้ แต่ถ้ารู้เมื่อไหร่ รู้เมื่อไหร่แล้วจะไม่ทำๆ เห็นไหม นี่ลงกรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเป็นผู้ที่ซื่อสัตย์ ซื่อสัตย์กับธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ฉะนั้น วันนี้เป็นวันพระๆ วันพระเรามาทำบุญกุศลของเรา เราทำบุญกุศล เราก็ต้องการปรารถนาความสำเร็จในชีวิต เราต้องการปรารถนาบุญ บุญคือความสุขความสงบในใจ ถ้าบุญนะ ลากสิ่งที่มีมันเป็นไปได้ สิ่งที่เป็นไปได้ สิ่งที่เราทำได้ เราก็อยากได้สิ่งของเรา

ถ้าเป็นคนที่เขามีสติมีปัญญาขึ้นมา สิ่งที่ว่า ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ เราไม่เจ็บไข้ได้ป่วย เรามีอาการ ๓๒ เรามีสติปัญญา เรามีการแสวงหาของเรา เราไม่เจ็บไข้ได้ป่วย เราทำของเราได้ เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมาให้คนมาคอยดูแลเรา นั่นมันเป็นความทุกข์ความยากทั้งนั้นนะ ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐๆ

เวลาลาภของทางโลกเขาตั้งแต่แก้วแหวนเงินทองขึ้นมา จนถึงว่าสิ่งที่สุขภาพที่สมบูรณ์ สุขภาพที่แข็งแรง แล้วถ้าสุขภาพจิตที่แข็งแรง ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐๆ แต่เราก็ต้องการลาภสักการะที่เป็นแก้วแหวนเงินทอง เราก็ต้องการลาภสักการะที่เป็นยศถาบรรดาศักดิ์ สิ่งนั้นถ้ามันได้มาด้วยความสุจริต

ความสุจริตเพราะอะไร ความสุจริตเพราะว่าจิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตนี้มันได้สร้างสมของมันมา อำนาจวาสนาของคนมันได้สร้างสมมาตั้งแต่อดีตชาติ ตั้งแต่ภพชาติต่างๆ ที่เราได้สร้างสมมา แล้วบอก “มันมีที่ไหนนรกสวรรค์ อย่ามาเขียนเสียให้ว้ากแล้ว พระอย่าเอานรกสวรรค์มาขาย”

เวลาพระที่เอานรกสวรรค์มาขาย นี่โหมฆบรูษตายเพราะลาภไฉน ก็มันขายสวรรค์ขายนรกไฉน มันจะเอาลาภไฉน นี่โหมฆบรูษไฉน แต่สิ่งที่ลาภของเขา อำนาจวาสนาของเขา ถ้าอำนาจวาสนาของเขา จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ พอจิตนี้เวียนว่ายตายเกิด เขาทำของเขา มา ทำของเขา มา เขาจะตกทุกข์ได้ยากอย่างไร เขาจะตกต่ำอย่างไร แต่ถึงเวลาแล้วเขาก็พัฒนาของเขาได้ เวลาพัฒนาของเขาได้ จังหวะและโอกาสของเขามันสมควรของเขา ถ้าสมควรของเขา นี่ไฉน อำนาจวาสนาของเขาไฉน ถ้าอำนาจวาสนาของเขา

ที่เราทำบุญกุศล เราทำของเรา ทำทิ้งเหวๆ ทำแล้วไม่หวังผลใดๆ ทั้งสิ้น คำว่า “ไม่หวังผล” เวลาทำบุญกุศล เราต้องตั้งสัจจะอธิษฐานใจใหม่ คำว่า “อธิษฐาน” อธิษฐานคือเป้าหมายของเราไฉน แล้วเราก็ทำของเราไปไฉน แต่เวลาตั้งเป้าหมายแล้วเราก็คิดเป้าหมายให้สำเร็จในปัจจุบันนี้ เป้าหมายต้องสำเร็จในปัจจุบันนี้ แล้วพอมันไม่สำเร็จในปัจจุบันนี้ เราก็เสียใจ เราก็ทุกข์ใจ เราก็กลางแกล้งใจ กลางแกล้งใจนะ ทำบุญไม่ได้บุญๆ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประกาศสังฆธรรมนะ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว ทำชั่วต้องได้ชั่วแน่นอน มันทำแล้วต้องชั่วเด็ดขาด แต่มันสร้างสมมา สร้างสมด้วยอำนาจวาสนามา พอมีอำนาจวาสนามา เขาสร้างสิ่งใดมา คนเกิดมาคาบซ้อนเงินซ้อนทองมา เขาก็มีอำนาจวาสนาของเขา มีคนดูแลเขา เวลาเขาทำหน้าที่การงานของเขา เขาประสบความสำเร็จของเขา เขามีอำนาจวาสนา เขาทำชั่วไฉน ทำชั่วขึ้นมาเพราะอะไร เพราะเขาเกิดมาสว่างไปมืดไฉน เกิดมามีมืดไปสว่างไฉน เกิดมาสว่างคือทุกอย่างอุดมสมบูรณ์ไปหมดเลย แต่ถ้าเขามีอำนาจวาสนาของเขา เขาสร้างคุณงามความดีของเขา เขาก็ไปสว่างต่อ นี่เวลาเขาไปสว่างต่อ สว่างต่อคือเจริญเติบโตไปข้างหน้าไฉน

แต่ถ้ามันสว่างมา เรามีสติมีปัญญา มีอำนาจวาสนา ทำสิ่งใดแล้วประสบความสำเร็จ แล้วเรามาทำชั่วๆ ทำชั่วมันจะไปมืดไฉน พอไปมืด กรรมเก่า กรรมใหม่ เวลากรรม กรรมมันซับซ้อนกัน กรรมซับซ้อนกันไฉน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เชื่อกรรมๆ เชื่อการกระทำไฉน แต่การกระทำแบบนี้เราทำมาเมื่อไหร่ เราทำมาตอนไหน ทำไมต้องมาตกเฉพาะเรา ทำไมมันต้องตกเฉพาะเราละ

คำว่า “ตกเฉพาะเรา” นี่ไง เวรกรรมๆ ที่เราทำกันอยู่นี้ สว่างมาแล้วมีคไป เวลาสว่างมาแล้วมันทำอะไร มันทำชั่ว มันเหยียบย่ำทำลายเขาทั้งนั้นนะ แล้วมันตายไป นี่เวลาเราเห็นใจ “ทำชั่วไม่เห็นได้ชั่วเลย ทำดีได้ดีมีที่ไหน ทำชั่วได้ดีมีถมไป”

กรรมดี กรรมชั่ว มันซับซ้อนไง มันซับซ้อน กรรมถึงเป็นอินไตย ออินไตย ๔ นะ เรื่องกรรมนี่เรื่องหนึ่ง เรื่องกรรมที่ซับซ้อน เราจะอธิบายเป็นวิทยาศาสตร์ให้ชัดเจน มันชัดเจน มันซับซ้อน อดีตชาติ คำว่า “อดีตชาติๆ” พระที่โมฆบุรุษเอาเรื่องนี้มาขายกิน เอาเรื่องนี้มาหลอกลวง เอาเรื่องนี้มาเรียกผลประโยชน์ “แห่ม! คนคนนี้มีกรรม ต้องแก้กรรม”...เป็นเหยื่อ

เรามีกรรมๆ ของเราแล้ว เราจะแก้กรรมๆ ของเรา แก้กรรมด้วยสติด้วยปัญญา พระพุทธศาสนาเวลาแก้กรรม เรามีสติปัญญา หายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โธนี่แหละ ถ้ามันแก้กรรมได้ แก้กรรมได้เพราะมันเป็นอริยบุคคลได้ไง

ถ้ามันแก้กรรมไม่ได้ พระอริยบุคคลเกิดไม่ได้ไง เพราะเราได้สร้างเวรสร้างกรรมมา ถ้าเราสร้างเวรสร้างกรรมมันเป็นอัตตา มันตายตัว เราจะพัฒนาอย่างไร เราจะเปลี่ยนแปลงจิตของเราให้เป็นอริยบุคคลอย่างไร

เวลาจิตมันเปลี่ยนแปลงเป็นอริยบุคคลแล้วมันตามกันไม่ทันนะ คุณ ถ้ามันตามกันไม่ทัน พระโมคคัลลานะเป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้าย เหาะเหินเดินฟ้าได้ทั้งนั้น แต่เพราะอะไร เพราะมันเวรกรรม คำว่า “เวรกรรม” มันจิ้งหะและโอกาสมันสมมูลกันพอดี ในอดีตชาติที่นานไกลมาแล้ว แม่ของตนแสวงหาลูกสะใภ้มาให้ แล้วลูกสะใภ้ได้มาแล้วท่านไม่อยากจะ แต่ด้วยแม่ใจแม่ตาบอดก็พยายามแสวงหาลูกสะใภ้มาให้ พอลูกสะใภ้มา ต่อหน้าก็ทำดี ลับหลังก็ใส่ความๆ จนสุดท้ายแล้วพระโมคคัลลานะเชื่อเขา เชื่อเขาก็จะเอาแม่ไปฆ่า เสร็จแล้วพอเอาแม่ไปฆ่า

พอเอาไปฆ่า เพราะเขาตาบอด บอกว่าจะไปเยี่ยมญาติ ไปโดยทางเกวียน ไปถึงก็เสียงเอะอะมะเทิ่งว่าโจรมันปล้นๆ ตัวเองก็โคกลงไป แล้วก็ปลอมเป็นโจรขึ้นมาทูปแม่ เพราะว่าไปขัดขวางความสุขในครอบครัว

ทีนี้พอแม่โดนตีนะ เพราะโจรจะมาฆ่าใช่ไหม ก็กลับเป็นห่วงลูก “ลูกหนีไปนะ ลูกหนีไปนะ” ให้แม่รับผิดชอบเอง ลูกหนีไป ให้อุกล่าได้ยื่นมันสะอีกเลยนะ “เฮ้ย! โจรถอย โจรถอย” รีบโจรถอยกลับไปเลยนะ แล้ววิ่งกลับมา “แม่เป็นอย่างไร แม่เป็นอย่างไร” เพราะแม่ตาบอด แม่ไม่

เห็น สูดท้ายแล้วแม่ก็ตาย พ่อแม่ตาย ตกนรกอเวจีไปจนเต็มที่แล้ว สูดท้ายแล้วได้มาสร้างบุญกุศล สร้างบุญกุศลนะ ด้วยบุญกุศลปรารถนาเป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้าย พ่อปรารถนาเป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้าย สิ่งที่เราสร้างบุญกุศลมาหาศาลนั้นนะ แล้วเวลาสมความปรารถนาเป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้าย มีฤทธิ์

พอมีฤทธิ์ขึ้นมา พองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการ เผยแผ่ศาสนา พอเผยแผ่ศาสนา พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ เป็นกำลังสำคัญ นี่มันจะเข้ากับเวรกรรมแล้ว มันเป็นกำลังสำคัญใช่ไหม ทีนี้พอเป็นกำลังสำคัญ ศาสนาอื่นที่เขารุ่งเรืองอยู่ พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองมาก ผู้ที่มีสติปัญญาศึกษาค้นคว้าแล้วเชื่อฟัง กษัตริย์กู่กุ่มพิเป็นลูกศิษย์มหาศาล ลากสักการะเขาเสื่อมลง เขาประชุมกัน จะทำลายพระพุทธศาสนาจะทำอย่างไร จะทำอย่างไร เขาหาหนทางไป

จะทำลายพระพุทธศาสนาต้องเด็ดกิ่งเด็ดก้านของพระพุทธศาสนา ก่อน ผู้ที่เป็นมือเป็นเท้าขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่เผยแผ่ศาสนา ต้องหักตรงนั้นก่อน ก็เลยลงมติดกันว่าจ้างโจร จ้างพวกมหาโจรมาฆ่าพระโมคคัลลานะ

เวลาเขาจะฆ่ามันนะ รู้ เพราะมีฤทธิ์ เหาะหนี เหาะไป เพราะอะไร เพราะไม่ทำร้ายเขา เขาจะเจตนาฆ่าร้ายเรานะ แต่ไม่ทำร้ายเขา รักษาตัวรอด เหาะหนีครั้งที่หนึ่ง เหาะหนีครั้งที่สอง แล้วมาพิจารณาของตนดู อ้อ! มันเป็นกรรมเก่า เห็นไหม มันเป็นกรรมตั้งแต่อดีตชาติ เศษกรรมเศษที่เหลืออยู่เล็กน้อย แต่มันก็มาเข้ากับปัจจุบัน ปัจจุบันคือว่าในเมื่อพระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองมาก พอเจริญรุ่งเรืองมาก พวกที่อิจฉาตาร้อนมันมาก แล้วพวกที่อิจฉาตาร้อน เจ้าลัทธิต่างๆ ที่เขามีกำลังของเขา เขามีลูกศิษย์ลูกหาของเขา เขาวางแผนได้ เขาทำลายได้ไง เขามีอิทธิพล เขามีกำลังที่จะทำได้ มันก็มาเข้ากับเจตนาของเขา นี่กรรมเก่า กรรมใหม่

กรรมเก่า กรรมใหม่ เรื่องกรรมๆ มันซับซ้อนๆ แล้วมันซับซ้อน ซับซ้อนมาขนาดไหน ถ้าซับซ้อนขนาดไหน เรากระทำๆ กระทำเพื่อความดีไง ถ้าเราทำดีเพื่อความดี ทำดีเพื่อความดี ถ้าความดี ความดีของเรา แต่ความดีมันยังไม่ประสบกับเรา เราก็ไม่ทำชั่วแน่นอน เราก็ไม่ทำ ต่ำทรามไป แล้วเรารักษาของเรา

แล้วก็บอกว่า “ทำดีต้องได้ดีๆ”...เราเอาวิทยาศาสตร์ เอาแค่นี้ไง เราไม่เอาที่มาจาก ถ้าเอาที่มาจาก เวลาภาวนานะ ใครมาวัดมาว่ามันจะมาประพาศปฏิบัติ เราจะเน้นย้ำเลย จิตนิสัยๆ

พันธกรรมของจิต จิตที่ได้ตัดแต่งมา ตัดแต่งมาโดยพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าณะ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย การเวียนว่ายตายเกิดเป็นอสงไขย อสงไขยคือนับไม่ได้ ไม่มีต้นไม่มีปลาย มันตัดแต่ง ตัดแต่งคืออะไร ตัดแต่งคือสร้างสมแต่คุณงามความดี

พระโพธิสัตว์ เห็นไหม เป็นพระโพธิสัตว์ เป็นจักรพรรดิ เป็นต่างๆ เป็นหัวหน้าสัตว์ หัวหน้าฝูงพยายามปกป้องสัตว์ พยายามปกป้องฝูงของตน สละชีวิตของตนเพื่อฝูง สละชีวิตของตนเพื่อมนุษย์นะ มีอยู่ชาติหนึ่งท่านเสวยชาติเป็นกระต่าย คนหลงป่าๆ ไปกำลังอดอยากจะเป็นจะตาย แล้วเขาจุดไฟผิงอยู่ กระต่ายโคกเข้ากองไฟเลย

สัตว์มันคิดได้ขนาดนั้นนะ สัตว์มันคิดเสียสละชีวิตมันเพื่อความอยู่รอดของมนุษย์ ๒ คน นี่พระโพธิสัตว์ เพราะมีความคิด ความคิดมันตัดแต่ง ความคิดที่ตัดแต่งที่มันพัฒนา มันพัฒนาจนจิตนี้เข้มแข็ง จิตนี้คิดแต่เรื่องดีๆ จิตที่มีอำนาจวาสนา จนบารมีเต็ม นี่พันธกรรมของจิตๆ

แล้วเราละเคยคิดเรื่องดีๆ ไหม คิดแต่ว่ากูจะได้อะไร แล้วเวลาจะมาปฏิบัติ กูจะได้อีกนะ กูจะเอาให้ได้ๆ แต่ไม่รู้ว่าจะได้หรือเปล่า เพราะอะไร ฐานใจ เขาสร้างดีเขาต้องมีเข็ม มีฐาน เอ็งจะไปสร้างดีบนทะเล โอ๊ย! เดียวนี้เขาซื้อเรือมาทำเป็นโรงแรม เขาทำได้ นี่คือเทคโนโลยีมันทำได้

แต่ความจริงมันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้ พันธกรรมของจิตๆ บุญถึงสำคัญตรงนี้ไง บุญสำคัญตรงนี้เพราะใครทำอะไรได้ไง ใครเป็นคนทำ คนนั้นมันฝังลงไปจิตใจดวงนั้นใจ สิ่งที่เราใจดวงนั้น ที่เป็นทิพย์สมบัติๆ มันเป็นทิพย์ที่นี้ไง แล้วถ้าเป็นทิพย์สมบัติ เรายังต้องเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ยังต้องเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะอยู่ เกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม มันก็มีวิมาน มีวิมานเป็นทิพย์ๆ

ไฉนนั้นเป็นที่อยู่ ไฉนนั้นเป็นผลของวัฏฏะ ผลของวัฏฏะ แต่เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา วันพระๆ ไร วันพระผู้ประเสริฐ ประเสริฐก็หัวใจเราประเสริฐ ประเสริฐกับหัวใจของเรา มันมีปัญญา หัวใจของเราถ้ามันประเสริฐ นี่พระแท้

เวลาเขาบอกว่า พระอนันท์ตามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว เวลาจะให้ระลึกถึงพระพุทธเจ้าไปที่ไหน

ให้ไปสังเวชนียสถานทั้ง ๔ ที่เกิด ที่ตรัสรู้ ที่ปลงอายุสังขาร ที่ปรินิพพาน ที่เกิด ที่แสดง ธรรมจักๆ ที่ปรินิพพาน สิ่งต่างๆ ที่ระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สังเวชนียสถานทั้ง ๔

แต่เวลากรรมฐานเรานะ หายใจเข้านิกพุท หายใจออกนิกโธ เราจะไปเฝ้าพระพุทธเจ้า กลางหัวใจนี้ เราจะไปเฝ้าพุทธะ พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน คือตัวองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแท้ๆ เป็นสิ่งที่มีชีวิต ใครเข้าไปพบของตน มันเป็นสมบัติของตน นี่หายใจเข้านิกพุท หายใจออกนิกโธ ถ้าเรามีศรัทธามีความเชื่อของเรา เราเข้มแข็งของเราแล้วมันเป็นความจริง เราหายใจเข้านิกพุท หายใจออกนิกโธ ที่บ้านก็ทำได้ ที่ถนนก็ทำได้ แม้แต่ในส้วมยังทำได้เลย หายใจเข้านิกพุท หายใจออกนิกโธ มันอยู่กับเรา หายใจมันอยู่ที่จมูกนี้ มันทำที่ไหนก็ได้ ไม่มีต้นทุน ไม่ต้องไปแสวงหาที่ไหน มันอยู่กับเราทั้งสิ้น แล้วเวลาความสุขความทุกข์มันอยู่ที่กลางหัวใจนี้

แล้วเวลาแสวงหา แสวงหาต้องไปอินเดีย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดอย่างนั้นจริงๆ นะ เวลาใครไปแล้วเป็นความชื่นใจ นั่นก็เป็นบุญของเขา แต่ถ้าต้องไป ต้องไปที่นั่น แล้วพวกชาวอินเดียที่อยู่ที่นี่ ชาวอินเดียเขาเป็นฮินดูด้วย เขาไม่นับถือพระพุทธศาสนาด้วย คนที่เขาอยู่ที่นี่เลยเขาไม่ได้บุญมากกว่าเราหรือ เขาเกิดที่นั่น เขาหาผลประโยชน์ที่นั่น

อันนี้พูดเพื่อให้ไม่ต้องขวนขวายให้มันทุกข์ยากนัก ให้ขวนขวายเข้ามาในใจของตน พระพุทธศาสนาสอนที่นี่ พระพุทธศาสนาสอนเรียบง่ายมาก ธรรมดาเราเกษตรกรรมนะ เข้า เราหุงหาอาหารมาเพื่อดำรงชีพ ขี้วปากหม้อ เราก็ตัดใส่บาตร ของง่ายๆ อาหารที่เราจะต้องดำรงชีพอะไรเราก็แบ่งปันเพื่อสมณะๆ ก็แค่นั้น แล้วหน้าที่ของเราก็ทำหน้าที่การงานของเรา สมณะก็พยายามค้นคว้าหาสัจจะความจริงในใจของตน แล้วถ้าเป็นไปได้นะ สอนเราด้วย สอนเราด้วยใจ ถ้าได้บุญกุศล ได้บุญกุศลของเราแล้วขอให้อ่านเราอุดมสมบูรณ์ ทุกอย่างอุดมสมบูรณ์ของเรา ทำบุญเพื่อเหตุนี้ๆ

แต่จริงๆ แล้วหัวใจเราสำคัญที่สุด ทุกข์ยากมันทุกข์ยากที่ใจ ใจนั่นมันเครื่องอาศัย เครื่องอาศัยเท่านั้น แต่ความจริงๆ ใจของเราถ้ามันมีสติมีปัญญาแล้ว ไม่มีอะไรมีความจำเป็นเลย ไม่มีอะไรทดท้วงหัวใจได้เลย ไม่มีอะไรเหยียบย่ำในใจเราได้เลย ความทุกข์จะมารังแกหัวใจเราไม่ได้เลย อันนี้สุดยอด สัจธรรมอันนี้สุดยอด แล้วมันอยู่ที่ไหนล่ะ

วันนี้วันพระ อยู่ที่กลางหัวอก ถ้าทำได้อยู่ที่หัวอกเรา อยู่ที่ในใจของเรา เอวัง